

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

Anexa nr.3
la Hotărârea Consiliului INJ
nr.1/2 din 31 ianuarie 2014

CURRICULUM

la disciplina

**„INTENTAREA, PREGĂTIREA ȘI EXAMINAREA ÎN FOND
A PRICINILOR CIVILE”**

(candidați la funcția de judecător)

AUTOR:

*Vera MACINSKAIA,
judecător la Curtea Supremă de Justiție*

_____ AVIZAT
Mariana PITIC, șef al Direcției instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2014

I. PRELIMINARII

Intentarea, pregătirea și examinarea în fond a pricinilor civile reprezintă un mijloc legal pentru valorificarea dreptului la apărare, care asigură realizarea unor garanții fundamentale stabilite în Constituția RM. Prezentul curriculum este conceput să conțină informații cât mai actuale și utile, necesare candidaților la funcția de judecător, în scopul de a-i ajuta să însușească cât mai eficient actualul suport normativ procesual civil, de a-i ajuta să însușească cât mai eficient actualul suport normativ procesula civil, de a înțelege rațiunile reglementărilor legale în cadrul înfăptuirii justiției, precu și pentru a-și forma deprinderi în scopul utilizării lor corecte și eficiente în practică.

Prezentul curriculum reprezintă un document reglator ce determină competențele profesionale necesare integrării și buneii manifestări în câmpul muncii. Din această perspectivă, studiul modului prezentat este orientat spre familiarizare cu modificările și completările care s-au produs în legislația procesula civilă a Republicii Moldova, valorificarea întregului potențial intelectual al audienților pentru a cultiva deprinderi de veritabil judecător sau procuror, prezentarea practicii judiciare, inclusiv a Curții Eropene pentru Drepturile Omului, pentru a consolida cunoștințele asimilare, a cultiva spiritul de respect pentru lege și pentru justițiabili.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei audientul va obține următoarele competențe:

- să poată identifica conceptele de bază cu care se operează în cadrul procesului civil;
- să poată determina fără echivoc normele procesuale aplicabile pentru examinarea și soluționarea diferitor situații litigioase sau nelitigioase;
- să dețină cunoștințe și abilități practice de determinare a obiectului și sarcinii probațiunii în pricinile civile, precum și în utilizarea mijloacelor de probă;
- să posede abilități practice de elaborare a actelor procesuale civile;
- să proiecteze și să motiveze acte judecătorești de dispoziție prin prisma normelor de drept național și internațional.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil să:

- descrie procedura intentării pricinilor civile în judecată și efectele nerespectării condițiilor de intentare a procesului;
- determine conținutul cererii de chemare în judecată și ordinea de înlăturare a neajunsurilor;
- dispună primirea cererii de chemare în judecată sau să aplice temeiurile de refuz în primirea cererii, de restituire și de a nu da curs cererii;
- întocmească acte procesuale ale părților, judecătorului în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri juducare;
- conducă dezbaterile judiciare și să judece pricinile în fond;
- examineze probele în ședința de judecată și să determine ordinea reclamării înscrisurilor deținute de partea adversă sau de alte persoane care nu participă în proces;
- aplice corect procedura de adoptare a hotărârii și pronunțarea ei;
- să ia atitudini față de discrepanțele existente în practica națională.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluare
Intentarea, pregătirea și examinarea în fond a pricinilor civile	Vera Macinskaia	II	36	12	24	Examen

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Teme	Ore curs	Ore practice
1.	Procedura intentării procesului în judecată.	2	4
2.	Tehnici judecătorești la pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare pe diferite categorii de cauze.	4	8
3.	Reguli de comunicare a actelor de procedură. Practica CEDO.	0	2
4.	Particularități practice ale fazei dezbaterilor judiciare.	6	10
	În total	12	24

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/ Resurse logistice	Sugestii pentru lucru individual
Tema 1. Procedura intentării procesului în judecată		
<i>Ore curs</i> 1. Procedura de intentare a procesului. Efectele nerespectării condițiilor de intentare a procesului. 2. Cererea de chemare în judecată și conținutul ei. Ordinea de înlăturare a neajunsurilor cererii de chemare în judecată. 3. Primirea cererii de chemare în judecată. 4. Temeiurile de refuz în primirea cererii, de restituire a cererii și de a nu da curs cererii. 5. Efectele juridice ale intentării procesului (material-juridice și procesual civile). <i>Ore practice</i> 1. Analiza condițiilor de formă și de conținut ale cererilor de chemare în judecată. Verificarea cerințelor de integritate și valabilitate a actelor anexate la cerere. 2. Actele judecătorului la primirea cererii de chemare în judecată. 3. Identificarea temeiurilor de refuz în primirea cererii de chemare în judecată și emiterea încheierii respective. 4. Identificarea temeiurilor de restituire a cererii de chemare în judecată și emiterea încheierii respective. 5. Identificarea temeiurilor de a nu da curs cererii de chemare în judecată și emiterea încheierii respective.	Curs-prelegere Proiector/laptop Seminare Studiul de caz Tablă flipchart	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procesuale. Simulări de procese.
Tema 2. Pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare		
<i>Ore curs</i> 1. Actele procesuale ale părților în faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare. 2. Actele procesuale ale judecătorului în vederea	Curs-prelegere Proiector/laptop	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor

pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare. 3. Modul de fixare a ședinței de judecată prelabile și stabilirea termenului pentru judecarea pricinii. <i>Ore practice</i> 4. Supunerea sub nivelul comparării a actelor procesuale ale părților în vederea pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare. Analiza referinței pîrîtului. 5. Supunerea sub nivelul comparației a actelor judecătorului în vederea prgătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare. 6. Delimitarea termenilor de judecare a pricinii și de judecare a pricinii într-un termen rezonabil. 7. Delimitarea procedurii de conexare și separare a pretențiilor. 8. Analiza etapelor încheierii privind pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare. 9. Analiza sarcunilor judecătorului și ale părților la faza de pregătire a pricinii pentru dezbaterile judiciare.	Seminare Studiul de caz Tablă flipchart	din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procesuale. Simulări de procese.
Tema 3. Comunicarea actelor de procedură. Citația, înștiințarea judiciară		
<i>Ore curs</i> 1. Citația, mijloc de înștiințare legală, modul de înmînare a acestora, mijloace de fixare a înmînării, citarea publică. 2. Citarea și modul de înștiințare a participanților la proces sau a altor persoane care se află în afara teritoriului Republicii Moldova. <i>Ore practice</i> 3. Compararea citației și înștiințarea legală. Ecetele juridice ale acestora. 4. Delimitarea mijloacelor de fixare a înmînării citației 5. Aplicarea legii în funcție de neprezentarea participanților la proces înștiințați legal. 6. Perfectarea înștiințării și citarea în judecatăa participanților la proces din țară și din afara țării, 7. Remedierea situației în cazul citării necorespunzătoare a participanților la proces.	Curs-prelegere Proiector/laptop Seminare Studiul de caz Tablă flipchart	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procesuale. Simulări de procese.
Tema 4. Dezbaterile judiciare		
<i>Ore curs</i> 1. Rolul dezbaterilor judiciare, stabilirea completului și părțile componente ale ședinței de judecată. 2. Procedura de examinare a probelor și forma de audiere a martorului. 3. Judecarea pricinii în fond. 4. Studiarea modului de adoptare a hotărîrii și pronunțarea ei. <i>Ore practice</i>	Curs-prelegere Proiector/laptop	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i>

5. Analiza și părțile componente ale ședinței de judecată. 6. Supunerea sub nivelul comparării a părții pregătitoare a ședinței de judecată, pregătirea pricinii pentru dezbaterile judiciare și dezbaterile judiciare. 7. Deosebirea dintre amânarea procesului și suspendarea procesului. 8. Deosebirea dintre încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol după efectele lor juridice. 9. Susținerile verbale. 10. Analiza procesului verbal. 11. Stabilirea ordinii de cercetare a probelor în judecată 12. Adoptarea hotărârii, cu respectarea normelor procedurale privind deliberarea, pronunțarea și redactarea ei.	Seminare Studiul de caz Tablă flipchart	Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procesuale. Simulări de procese

VII. EVALUAREA

Evaluarea se va efectua continuu și final.

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audiențelor în cadrul orelor de curs și a celor practice;
- realizarea activităților individuale;
- redactarea unor acte procesuale /încheieri, hotărâri, decizii) în baza temelor studiate;
- susținerea unei testări obligatorii care vor conține sarcini cu obiective de măsurare a cunoștințelor, capacităților și competențelor/aptitudinilor profesionale;
- pregătirea unui referat științific și /sau aplicativ pe o problemă pentru activitățile individuale.

B. Evaluarea finală se va efectua sub formă de examen la finele semestrului prin soluționarea situațiilor de caz și întocmirea proiectului actelor procesuale pe baza studierii dosarelor.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative

1. Constituția Republicii Moldova, 29 iulie 1994.
2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 225-XIV din 30.05.2003.
3. Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000.
4. Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-XII din 06.07.1995.

Jurisprudența / Practică judiciară

5. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție privind aplicarea normelor Codului de procedură civilă la judecarea pricinilor în prima instanță, nr. 24 din 12.12.2005.
6. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la actele judecătorului în faza intentării procesului civil și pregătirii pentru dezbateri judiciare, nr. 24 din 28.06.2004.

Literatură didactică și științifică

7. Cojuhari A. ș.a. Drept procesual civil. Partea special. Curs universitar.-Chișinău: USM, 2009.
8. Manualul judecătorului la examinarea pricinilor civile. Coordonator: M.Poalelungi .- Chișinău: Cartier, 2006.